

Descarregar (var. *descargar*) [Ramon Llull; *Crònica* de Jaume I]. *Descàrrega* (Lacav.). *Descàrrec* 'acte de lliurar-se d'un càrrec o d'una responsabilitat' (*Tirant, DAG.*);⁶ topònim *Serra de les Descargues*, entre Prats de Molló i Plaguilleim, on devia fer-se la descàrrega de les mines; però tenim *El Descàrrec*, que és un planell prop d'Horsavinyà (Pineda), on descarreguen la llenya tallada del bosc d'allí (1974). *Descarregador* 'lloc destinat a descarregar' (1406). *Encarregar* 'posar en obligació moral' [Llull, *Blanq.*, *NCL.* i, 172.6, 167.23, 226.2; ii, 185.14]; 'posar en càrrec d'algú una cosa' (1408); «Per cumplir la mia paraula ab Pere Quer, he empenhorat la mia plata, perque no hagues de *encarregar* censal sobre la casa» (1575, OPou, *ThPu.*, 125). *Encàrrec* (Lab.). *Encàrrega* 'encàrrec' (S. XIV); *encarragades*: donar a algú les —: 'atribuir-li una culpa' (Lab.). *Encarregament* (Llull, *AlcM*). *Encarregat*, *-da* (Lab.).

Carrejar 'traginar' [Muntaner, ex. en n. 2; doc. 1337 de pir.-or., *AlcM*; 1575, OPou, *ThPu.*: «los coxins o collars que lo bestiar te en lo coll llaurant o *carreiant*» (p. 82, veg. també n. 6); avui s'usa en el sentit de 'traginar herba, garbes, llenya', etc., a l'extrem occidental del territori (Fraga, *BDC* iv, 41; Fla-miçell, Violant, *Enforn.* en *BCEC*, XLVII, 17) i al Maestrat (Cabanes de l'Arc, 1961; GGirona, *Voc.-Maestr.*) i a València (MGadea, *T. del Xè* i, 88; *Canyissaes*, p. 5, on apareix la var. amb *a*; 1962, Real de Montroi); cf. *carriere* en doc. llatí de 1134 en *Cart. Fanlo*, 118]. *Carreig* m. ant. «e après d'aquestes sis escales venien les adzembles e les altres besties de *careig*» (citat per *DBal.* de Desclot).⁷ *Carrejador*, eina consistent en dues barres per a transportar garbes, etc. amb una bèstia (recollit per *DAG.* a Calaceit, i per *AlcM* a Lluçena i Xàtiva). *Carrejamet*. *Carrejada*.

Carrell, 'vehicle per a transportar fruites' (S. XIV, *AlcM*), 'boteta' (1478, *DAG.*, *AlcM*); 'rodet per a retòrcer el fil' (*DAG.*); 'enfilada de figues, bolets', etc.: «*Carrell*, m. «pila de platos o escudillas en el horn», *Voc. Ceràm. Manises*, 378; en *MemAgrjComerç* (de Barc.) de 1817 v, p. 8, posen «ordi de 6, de 4, *carrells* o renglas». *Carrellada* 'enfilall' (Urgell, *AlcM*). *Encarrellar* (o *acarrellar*) val. S. 'empilar coses més o menys planes': «uns plats *encarrellats*» (E. Valor, c. 1950).

Carrera, del llatí vg. *CARRARIA 'camí per a carros', que ha deixat descendència en totes les llengües romàniques (veg. Jud, *Litbl.* XXIX, 231), i suposa una substantivació de l'adj. *CARRARIUS* en la combinació *via carraria*. Al costat del seu sentit originari de 'camí per a carros', 'camí entre poblacions' [951, 998, i en altres docs. en forma llatina en Bast.-Bass., 412-13; Llull, *Merav.* ii, 41: «L'escuder mostrà a Fèlix la *carrera* e la dressera per la qual Fèlix vench en aquelles parts»; Jaume I, *Cròn.*, c. 29: «Vench Don Pelegrí d'Atrosillo --- per la *carrera* d'Oscas»; i «l'orenetta crida / may mes en terra plana - hi faré niu / sinó dalt de la muntanya, qu'es lloch d'istiu / ahont no passan *carreras* ni carretius», que són versos interpolats en una cançó del S. xv-xvi, Milà, *Romlo.*, 1882, 529d], era molt corrent en cat. ant. en el sentit

de 'carrer' [docs. llatins de 1057, 1151, Bast.-Bass., 413-4; Llull, *Merav.* iv, 212: «un resclús stava en una ciutat e vivia de ço que les gents qui passaven per la *carrera* li donaven»; *CostTort.*, 10; «En les *carreres* de la ciutat pot cascu en la frontera de son alberch posar taules»; *VidesR.*, 234v2; St. Vicent F. i, 222.12; JRoig, *Spill*, 7642].

La paraula *carrera*, de més a més havia desenvolupat, entre altres,⁸ les accepcions abstractes, de caire moral o figurat, que són la base dels diversos usos vius d'aquest mot que indica el *DFa.*: 'camí que conduceix a bé o mal' [«ara vós, compare, qui-us ensenave *carera* e-us tornave de mal a bé» (1250, PPujol, *DocVgUrg.*, 15); «La anima ha sis *carreres*, per les quals pot adorar la vostra gloriosa glòria» (Llull, *Contemp.*, *AlcM*); «has me amonestat en quina forma la *carrera* de la gran fortuna es molt alenegoza e peryllosa» (Canals, *Scipió*, 59)] 'accés, ruta d'entrada' («Si vinyes o camps seran avironades d'altres honors e el senyor no porà axir ne entrar a aqueles, sinó per honors d'altres ---, lo veguer ab dos o tres ciutadans --- deven-li assignar *carrera*» (*CostTort.*, *DAG.*); 'camí que ha de fer-se', 'espai transitable': «E dix-nos que pensassem de cuytar, que gran *carrera* hauia d'aquel loch tro a Morela» (Jaume I, *Cròn.*, *DAG.*);⁹ 'sortida d'un pas': «E els dixeren que ben deyem e que altra *carrera* no havíem, e que així ho faríem» (Jaume I, *Cròn.*, *DAG.*); 'camí o curs que s'ha de fer per arribar a una finalitat (professió, etc.): «entendre e voler sien illuminament per lo qual lo cavayler pusca seguir les *careres* de cavayleria» (Llull, *Orde de cav.*, *DAG.*); 'camí o curs que fa algun objecte': «Senyor --- per la tua volentat [lo sol e la luna ---] han claretat e luor e fan lur curs e lur *carrera* per tots temps» (citat per *DBal.* del *Breviari d'Amor*); 'la sortida que fa el cavaller en el camp de batalla' (*Tirant* c. 64), i notem els articles de *ThPu.* d'OPou, 1575: «La *carrera* o lloch de correr cavalls» (p. 36), «passar tota la *carrera* ---» (p. 37); i «l'emperadriu isqué-li a *carrera*» (citat per *DAG.* de *Recull d'Eiximp.*), on avui diríem sortir o anar a l'encontre d'algú.

De l'acc. de 'carrer' ha quedat en mall. 'l'espai del carrer que correspon a una casa en front': «Obrí la botiga mentres el mocet --- agranava la *carrera* ---» (Oliver, *Host. de la Bolla*, 5);¹⁰ *carrera* continua usant-se com a 'camí ral' o 'camí de bast' o 'camí de bestiar' o 'carrerada' en algunes localitats,¹¹ s'ha conservat, a més a més, com a part de molts camins vells tradicionals,¹² i s'aplica a Sueca als recs grans de desaigüe de l'Albufera: *la Carrera de la Jonça, la de la Reina, la de la Montjoia*.¹³ *La Carrera de Sant Jaume* és nom donat a la Via Làctia a Tor (Llavorsí), 1932 (altres localitats en *AlcM*). A les múltiples frases fetes amb *carrera* (veg. *DAG.*, *AlcM*), s'ha d'afegir *llevar de carrera* 'treure del pas', 'llevar un obstacle' (Hortènsia Coromines en *EstRAramon* i). *Carrejada* 'camí ramader, que sol seguir el bestiar quan puja a muntanya o en baixa'; segons Amades (*BDC* xix, 111-2) és camí especialment i legalment destinat al trànsit del bestiar de pastura i un dret consuetudi-